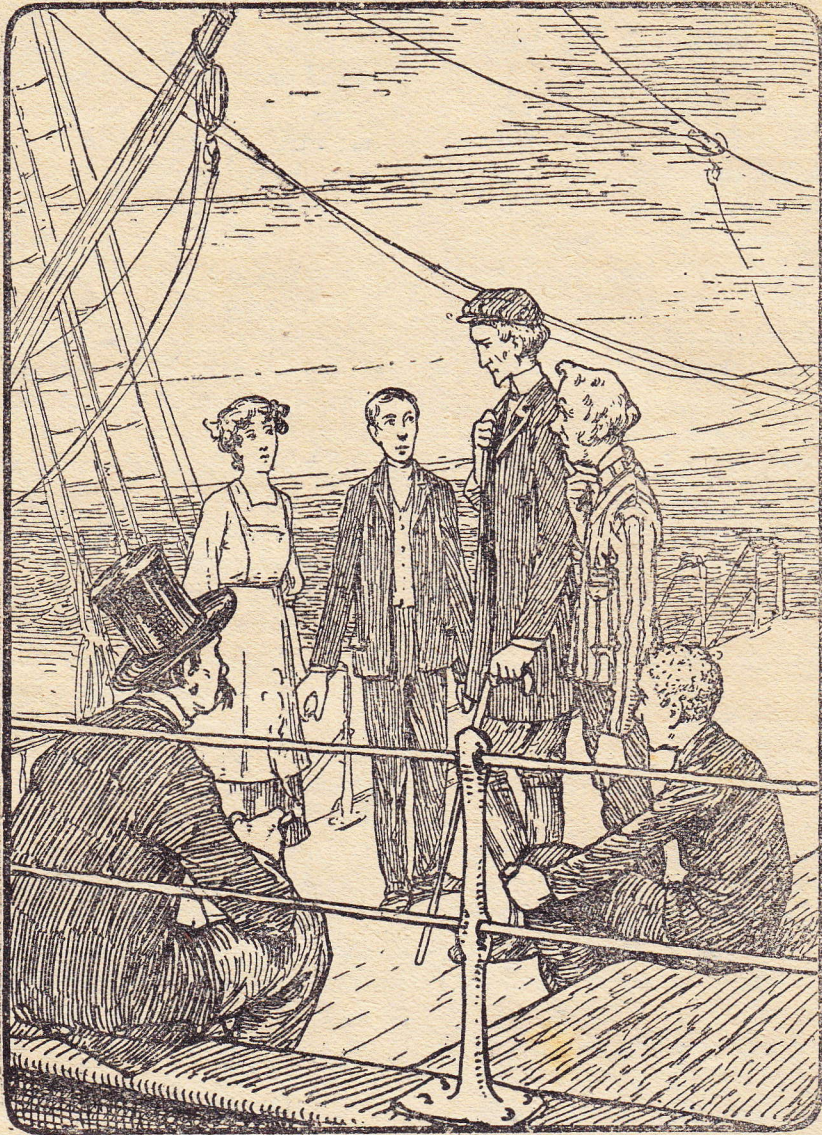

De jeugdige fruitverkoopster werd Steadily voorgesteld.

— Ik geloof niet dat er een moediger man bestaat, maar zonder doel is het toch nutteloos moed aan den dag te leggen.

En bijzonderlijk als men dien moed dient te gebruiken in 't voordeel van lieden die men haat, die niet de minste genegenheid waard zijn.

Ge weet toch hoe de Rus in zijn land behandeld wordt, niet waar ?

De edelen, de rijken, zijn heer en meester, over hem, over zijne have, zijn leven, zijn alles.

Zij trachten zooveel mogelijk uit hem te halen, ze doen hem arbeiden als een slaaf en terwijl hij bijna van ellende omkomt, leven zij in uitspattingen en verkwistingen.

Niet de minste vrijheid bestaat er in mijn land.

Wie er durft van spreken, wie er durft aan denken, — want de spionnen der politie raden zelfs de gedachten van eenen Rus, — wordt naar de gevangenis gesleurd, mishandeld en naar Siberië gezonden.

En het leger !

Al degenen die het aanvoeren, op ettelijke uitzonderingen na, stelen als de raven, en zoo komt het dat er den soldaat alles ontbreekt !

Hoe wilt gij nu dat hij in die voorwaarden voor een land, dat hem niets dan ellende aanbiedt, met moed zou vechten en overwinnen ?

En dan moet hij nog honderden en honderden uren ver komen, om aan het uiteinde van Azië den vijand op te zoeken.

Hij is reeds uitgeput, als hij moet beginnen oorlog voeren !

De Japaneezen integendeel behooren tot een vrij volk.

Hun vorst en hunne regeering doen al wat mogelijk is om ze te beschaven, om ze op gelijken voet te stellen met de grootste volkeren van Europa., om hun eene toekomst van bloei en macht te bezorgen.

Wreede verdrukking en onmenschelijke uitbuiting, zooals in Rusland, kennen ze niet, en 't is dan ook met verknochtheid voor degenen die hen aanvoeren dat de gele mannen vechten.

Daarbij hebben ze een dubbel doel, waar ze bovenmenschelijke pogingen doen om de Russen heel en al te verslagen!

Vooreerst willen ze aan Europa toonen, dat ze een volk zijn waarmede de machtigste landen hebben af te rekenen, als ze 't iets in den weg leggen.

En dat bewijzen ze, sinds de krijg aan den gang is.

Daarenboven moeten ze een uitweg zoeken in Azië, want hun eigen land, hun eiland is zoodanig overvolkt, dat men mag zeggen dat ze er schier afvallen!

Voeg daar nu nog bij dat hunne officieren ten zeerste bedreven zijn in de krijgskunst en die van Rusland er over 't algemeen niets van kennen, en dan zult ge begrijpen waarom de Russen zulke leelijke kloppingen krijgen van de Japaneezen.

— Vermits ge zelf een Rus zijt, moet ge 't weten.

— Ik ben geen Rus... Ik ben dat geweest... Nu ben ik een vrij man!

— Ge zijt toch soldaat.

— Ik draag nog het uniform, omdat ik niet in de gelegenheid geweest ben andere kleederen aan te trekken, maar ik ben geen soldaat. Ik kan er niet genoeg op drukken: ik heb niemand rekenschap te geven over mijn doen of laten!... Houdt ge er aan dat ik nog verder over Russen en Japaneezen spreek?... Of wilt ge, dat ik u in een paar woorden zeg wat ik met U voor heb?

— Spreek voort.

— Als ge een bewijs wilt, van de onbeheerdigheid der Russische officieren, hebt ge slechts na te gaan hoe Port-Arthur in de handen der gelen is gevallen.

Weet ge dat, heer lord?

— Neen... Ik heb slechts gelezen dat de Russen die vesting heldhaftig hebben verdedigd en slechts tot de overgave hebben besloten, als er geen voedsel meer was, de meeste

ziek of buiten gevecht waren en alle weerstand onmogelijk was geworden.

— Hun aanvoerder generaal Stoessel geloof ik, moet zich zoo heldhaftig hebben gedragen, dat de Russische Keizer hem het hoogste eereteken heeft geschonken.

En heeft de Keizer van Duitschland hem geen eeredegen aangeboden.

— Ja, dat is zoo.

— Wat wilt ge dan bewijzen?

— Als ik zei: dat is zoo, dan wilde ik beduiden, dat de twee Keizers zich inderdaad zoo domweg voor den gek hebben laten houden.

Port-Arthur werd door de Russen in handen der Japaneezen geleverd als er nog voedsel was voor minstens vier of vijf maanden, en overvloedig voedsel.

Die sterke, ja, bijna niet in te nemen vesting der Russen werd aan de gelen verkocht als er nog krijgsvoorraad en weerbare mannen genoeg waren om een half jaar den vijand uit de stad te houden.

Dat is de waarheid, en die zal later wel doorbreken, tot groote beschaming van degenen die nu de deugnieten huldigen die Port-Arthur, misschien wel tegen klinkende munt, aan den vijand hebben overgeleverd.

Weet ge dat, als de Japaneezen reeds eene bres in het laatste bolwerk hadden gemaakt, de officieren der Russen een feest bijwoonden; dat ze dronken en zongen, dansten en zich vermaakten, als de vijand de stad aan 't binnendringen was!

Zóó dient de geschiedenis geschreven, mijn waarde lord!

— Als dat alles waar is, dan is Rusland verloren.

— Daar dient ge niet aan te twifelen... Het landleger is uiteengeslagen en de Japaneezen zijn meester van heel de streek.

De Russen hebben nog eene hoop: overwinnen op het water.

Om daartoe te geraken, hebben ze eene heldendaad verricht, wat aantoonst dat er veel van hen zou te bekomen zijn, als ze bekwamer en vooral menschlievende aanvoerders hadden, mannen die tucht, stalen tucht kunnen doen heerschen, maar daarnaast rechtvaardig weten te zijn... Zulk een man is de admiraal, die de Russische vloot van uit de Baltische zee, rond Europa en Azië naar de Japaneesche waters heeft gebracht.

Dat is wezenlijk eene heldendaad geweest.

— De Russische vloot is die van Japan op eigen gebied komen vinden.

— Ja, maar die bovenmenschenlijke poging zal met geen goeden uitslag bekroond worden, en met de macht van Rusland in Oostelijk Azië is het dan ook gedaan.

— Als ze niet overwinnen!

— Geloof me, zij zullen verpletterd worden.

Een wijl bleef de vreemde man beweegloos zitten, zonder een woord te spreken, strak voor zich uitstarend.

Het was alsof hij eenige oogenblikken vergeten had waar hij zich bevond.

Hij haalde de schouders op, als vond hij het onnoozel zich bezig te houden met hetgeen waarop hij zijne gedachte gevestigd hield, en sprak:

— Dat was de noodige inleiding, heer lord, omdat ik giste dat ge een verkeerd denkbeeld hadt over den krijg.

Nu zal ik u zeggen wie ik ben.

Ik zei u daar straks, dat mijn naam Kearloff was, zonder meer.

Ik had er wel kunnen bijvoegen, dat ik vroeger graaf Kearloff heette.

Mijn vader was een groot landeigenaar.

Ik werd dan ook opgevoed zooals het kind, of liever de eenige zoon van een Russisch edelman wordt grootgebracht, in de vreeze van God en den Keizer, in de overtuiging dat de edellieden tot een ander ras behooren dan de overige Russen en dan ook in verachting voor dienstboden en boeren.

Hoe het kwam, weet ik niet, maar van in mijne prilste jeugd, had ik een geheel ander denkbeeld over de samenleving dan datgene hetwelk mijne leermeesters er mij wilden doen van vormen.

Mijn goede inborst moet daar fel toe bijgedragen hebben.

Ik kon geen mensch zien lijden.

Ik heb vernomen, dat ik op dat gebied heel en al het karakter had van mijne moeder, die een engel was voor hare minderen en daarom veelal door mijn vader bespot en gedwarsboomd werd.

Was het nu toch toegelaten, was het nu toch mogelijk medelijden te koesteren voor een onderdaan, een boer, een slaaf!

Want slaven zijn de Russische boeren, in den vollen zin van het woord, op denzelfden voet als de laten der middeleeuwen in westelijk Europa.

De heer is feitelijk hun eigenaar, vermits ze niets mogen doen zonder zijne toelating; zwaren arbeid moeten verrichten uitsluitend te zijnen bate; niet mogen naar een andere

streek vertrekken, niet mogen huwen als hij er geen vrede mede heeft; met het land dat ze bewerken, met hunne vrouwen en kinderen verkocht worden door den landheer!

Zoo was het in mijne jeugd; zoo is het nog.

Ik moet hier ook bijvoegen dat de Russische boer een dier is.

Als hij zich kan bedwelmen, sterken drank kan inzwelgen tot hij dooddronken is, dan heeft hij zijn grootste betrachting bereikt.

En zooals de heer tegenover hem is, zoo is hij tegenover zijn gezin.

Als hij dan thuis komt, slaat hij zijne vrouw halfdood, mishandelt zijne kinderen, alleen om zich zoo wat te vermaken, en als dat plezier uit is, valt hij neer en slaapt op den vloer zijn roes uit.

Dat hij daardoor misdoet kunt gij hem niet doen begrijpen: de vrouw, de kinderen zijn immers het eigendom van den man?

Hij koestert slechts eerbied voor den Tsar, den landheer en den priester.

Godsdienstig is hij.

Zijn laatste kopeck besteedt hij om een kaars te koopen en die voor de icone, zijn heiligenbeeldje, te ontsteken.

Bidden kan hij niet, daar hij geen woord begrijpt van heel den godsdienst: hij kust zoo dikwerf mogelijk de icone en brandt zooveel kaarsen mogelijk voor dat beeldje.

Maar, dat alles is hem niet te verwijten, maar wel aan degenen die hem in die onwetendheid laten voortleven, die al doen wat mogelijk is om hem te beletten uit dit ellendig bestaan zich te verheffen, die hem dom houden om hem als hun lastdier te kunnen gebruiken.

En uit die verdrukke bevolking komen de soldaten, die voor 't vaderland in verre oorden moeten strijden...

Maakt u dat niet duidelijk, dat er aan zulke soldeniers de heilige geestdrift, die wonderen in den krijg doet verrichten teenemaal ontbreekt?

— Dat betwijfel ik niet, zei Steadily, die met de grootste aandacht luisterde naar hetgeen de vreemdeling hem vertelde.

Hij voelde dat de man de waarheid sprak, dat het tafereel hetwelk hij van Rusland opging in kleur noch vorm overdreven was.

De graaf Kearloff zette zijn verhaal voort:

— Ik zei dus, dat ik van mijne moeder een medelijdend hart had geërfd.

De ellendige staat waarin de lijfeigenen van

mijn vader verkeerde, pijnigde mij erg, misschien meer dan hen zelf.

Meer dan eens heeft mijn vader mij betrappt als ik het kasteel wilde verlaten, met voedsel en kleederen voor de arme boeren en hun gezin.

Ruw nam hij mij dan onder handen en ik moest lange sermoenen aanhooren, waarin hij mij én met de overredingsmiddelen én met scherp spot trachtte te doen inzien dat ik dom handelde, dat mijn medelijden door de boeren niet zou worden begrepen, dat ik mijne macht aan 't knakken was, en meer andere bewijsvoeringen, die mij niet konden overtuigen of van gedragslijn doen veranderen.

Als ik heer en meester zou wezen, zoo dacht ik, zou het er geheel anders toegaan op mijn erf.

En ik werd heer en meester, eerder dan ik had verwacht.

Op jacht werd mijn vader van zijn paard geworpen, met gebroken ribben opgeraapt en was reeds dood als men hem op het kasteel aanbracht.

Nu ging alles veranderen, de boeren zouden als vrije mannen leven, de winst van hunnen arbeid zelf ontvangen, gaan en keeren waar ze wilden...

Als ik hen dat alles bekend maakte, begrepen ze er geen zier van.

Ze waren al te erg verachtard, te diep in den poel der slavernij gezonken, om te kunnen begrijpen dat het mogelijk was vrij te wezen.

Met mistrouwen gedroegen zij zich tegenover mij.

En ik vernam dat, als ze over mij spraken, ze mijne handelwijze tegenover hen afkeurden en met oprechte droefheid zegden:

— Spijtig dat ons vadertje geene gezonde hersenen bezit...

Zóó is het Russisch volk, buiten de groote steden, verachtard.

Verskillende nuttelooze pogingen heb ik aangewend om aan die menschen te doen begrijpen wat mensch zijn is, welke rechten ze bezaten; dat ze zich moesten laten onderwijzen, dat ze niet de eigendom van den heer waren, en meer andere dingen waar ze niet het minste geloof aan hechtten.

Als ik in dien zin tot hen sprak, dan keken ze me aan, met blikken waaruit medelijden straalden, en ze dachten wellicht:

— De jonge graaf is stapelgek!...

Ik bemerkte dat alles vruchteloos zou ge-

weest zijn, en de ontslaving van die duizenden en duizenden ongelukkige wezens op eene andere wijze diende aangevat, dan ik het eerst had opgevat.

Van hooger moest het licht komen, de keizer en zijne regeerders dienden de hand aan het werk te slaan, om 't volk te redden.

Ik liet mijne boeren voorloopig aan hun lot over, en vertrok naar de hoofdstad.

In de hoogste kringen werd ik daar ontvangen, en als ik vernam hoe men er dacht over het Russisch volk, hoe men daar besloten had alle poging tot ontvoogding, al kwam ze ook van den keizer zelf, met hand en tand te bekampen, dan begreep ik dat van de regeering ook nooit iets zou te verwachten zijn.

Ik verloor allen moed.

En wellicht zou ik er toe gekomen zijn alles op zijn beste in de beste der werelden te vinden en zonder er over na te denken de sommen in ontvangst te nemen, die mijn landopzichter mij zond, om ze zorgeloos te verkwesten, zooals de andere officieren deden, die tot den adel behoorden en landgoederen bezaten.

Ik heb sommige mijner makkers op één avond of beter gezegd op één nacht meer zien verteren, dan al hunne lijfeigenen samen, met slavelijken arbeid, op eene maand konden verdienen!

Gelukkiglijk voor mij maakte ik op zekeren dag kennis met een jongeling, die mij weer op den goeden weg terug bracht.

Hij was geneesheer, en men had hem bij mij ontboden, omdat men den dokter, die mij gewoonlijk verzorgde, niet had aangetroffen en de benauwdheid, waaraan ik plotseling leed, onmiddellijk geneeskundige behandeling eischte.

Hij scheen mij een verstandig en bekwaam geneesheer toe en waar de andere familiedokter gewoonlijk eene week noodig had om mij te been te helpen, kwam de jonge geneesheer klaar op twee maal vier-en-twintig uren.

Ik besloot dan ook hem als dokter te behouden.

Verskillende malen op korten tijd moest ik hem doen ontbieden en zoo ontstond tusschen ons eene zekere genegenheid, plotselings opgerezen, zooals dat bij mannen gaat, en vertelde ik hem eens van mijne boeren.

Ik legde hem uit wat ik van plan was geweest voor hen te doen, hoe ze mij hadden ontvangen met mijne verbeteringen, hoe hopeloos in een woord de toestand was, door

het gebrek van begrip bij die menschen zelf.

En, ik sprak hem ook van de hoogere, de regeerende kringen, om hem te doen inzien dat daar evenmin iets te bekomen was ten bate van het volk.

De jonge dokter had mij aanhoord, mij tal vragen gesteld en zei eindelijk:

— Gij hoort eerder bij ons thuis, dan tusschen de lieden met wie ge thans verkeert.

— Hoedat?

— Ik mag u nu wel mededeelen, na al hetgeen ge mij daar komt te zeggen, dat ik lid ben van een kring, die eene algemeene omwenteling in Rusland beoogt en naar middel en uitziet om vooral de regeering heel en al te wijzigen.

— Een hopeloos pogen!

— Toch niet, zei de jonge man, als men het met geweld tracht te bereiken.

— Met geweld! kreet ik. Dat zou onzinnig wezen. Eene revolutie is niet mogelijk in een land, waar de grootste massa der bevolking niet eens begrijpen zou waarom ze er noodig is, u niet zou volgen.

— Dat is niet zoo... De haat der boeren tegenover den verdrukker, zal hen doen opstaan...

— Ik geloof het niet.

— Ik heb er zekerheid van...

— Wat mij bevalt, zei ik, is dat gij ook begrijpt dat het hoofd niet deugt, dat het ziek is en daar gezondheid moet in gebracht worden, eer ge voor het heil van het lichaam kunt zorgen... Ik ben uw man.

De jonge geneesheer scheen die laatste woorden niet al te best begrepen te hebben.

— Wat zegt ge, heer graaf?

— Dat ik met u wil medehelpen om mijne landgenooten uit hun akeligen toestand te redden.

— Maar ik behoor tot de nihilisten!

— Dat is een naam, meer niet... Als ge eene goede daad beoogt, doet de naam welke gij aan uwe onderneming geeft niets ter zake.

— Dat is waar, maar gij zijt een edelman, een landeigenaar, een officier.

— Belet dat alles een « mensch » te zijn?

— Ja en neen.

— Mag een graaf, een grondeigenaar, een officier niet medewerken aan de heropbeuring van het Russisch volk?

— Zeker, maar uw titel, uw stand in de samenleving, uwe betrekkingen met leden van het keizerlijke hof, alles spant samen om u

verdacht te maken bij de vrijheidslievende mannen.

— Men zal geen vertrouwen in mij stellen?

— Dat vrees ik.

— Hieruit is af te leiden dat, als iemand die door zijne geboorte tot de hoogere kringen behoort, u eene hulpvaardige hand wil toesteken, men hem stelselmatig buiten de rangen der uwen houdt?

— Stelselmatig is wel wat veel gezegd, maar we zijn voorzichtig.

— Dat is altijd aan te raden, maar dat mag u toch niet leiden tot de onrechtvaardige uitsluiting van iemand, die door zijn stand en zijn fortuin groote diensten aan de goede zaak zou kunnen bewijzen.

— Zeker, maar eene zeer groote omzichtigheid hebben wij in acht te nemen, daar de regeering zoodra ze 't kan gedaan krijgen spionnen in ons midden zendt, ofwel kerels die ons ophitsen, om ons des te gemakkelijker te kunnen aanklagen en doen gevangen nemen.

— Ge kent mij toch.

— Zeker.

— Hebt ge de eene of de andere reden om mij te mistrouwen?

— Ik, neen... Maar ik moet aan de makkers het zelfde vertrouwen te uwen opzichte weten in te boezemen.

— Zeg hun wie ik ben, wat ik gedaan heb.

— Dat zal ik.

— Ik dank u.

— Dat hoeft niet. Ik zal met vreugde den dag begroeten dat gij in ons midden zult worden opgenomen.

Hierbij bleef het gesprek.

Een paar maanden verlieden en de dokter sprak niet meer over dit alles, alhoewel ik hem verscheidene malen ontmoette en met hem over allerlei zaken praatte.

Ik dacht: hij zal er niet in gelukt zijn aan zijne gezellen te doen gelooven, dat ik het oprecht meen, dat de graaf Kearloff, kapitein der ruitery, die bevriend is met de trawanten van den Tsar, met hen gemeene zaak wil maken, tegen de verdrukken der Russen.

Die gedachte vervulde mij met smart, ik mag wel zeggen met wanhoop...

Eenen morgen kwam de geneesheer ongeroepen te mijnen.

— Eindelijk ben ik er in gelukt! riep hij me toe, en zijn gelaat straalde van vreugde.

Ik vatte in het begin niet waarop hij doelde.

— Houdt gij er nog steeds aan in een nihi-

listisch midden te worden opgenomen, vroeg hij.

— Zeker.

— Welnu, ik heb aan de gezellen kunnen bewijzen wat gij op uw landgoed met de boeren hebt willen doen, hun kunnen doen begripen, waarom gij naar Sint Petersburg gekomen zijt.

— Des te beter.

— En ge zijt aangenomen... Als ge mij dezen avond gelieft te vergezellen, zal ik u aan de makkers voorstellen.

— Ik ben uw man.

Des avonds kwam de dokter mij te mijnent vinden en ik volgde hem.

De vergadering werd gehouden in de woning van een gekend dagbladschrijver.

Ik vond er een zeer gemengd gezelschap, maar tusschen de aanwezigen, tot mijne niet geringe verbazing, een paar hogere officieren en een beroemd advocaat.

Ook waren er een drietal vrouwen, jonge meisjes, waarbij de zuster van mijnen dokter.

Deze, Maria genaamd, zou over mijn verder levensloop beslissen.

Zij zou niet alleen de oorzaak zijn dat ik zou medehelpen om tegen de huidige regering op te staan, ten einde den huidige staat der zaken heel en al te zien wijzigen, maar mij ook verder brengen op het pad der omwenteling dan in het begin wel mijn doel was geweest.

Zij zou allen eerbied voor den Tsar uit mijn hart bannen en een oprechte nihilist van mij maken.

Zij zou mij zoover brengen dat ik tot het geweld, tot het branden en moorden mijne toevlucht zou nemen, om de verdrukken van het Russisch volk dag in dag uit te bekampen.

Ik zeg zij en ik vergis me.

Zij was het zoetaardigste meisje dat ik ooit heb gekend, en ik moet zeggen dat degenen die haar hebben doen lijden mij zoover hebben gebracht, dat ik thans mede aan het hoofd sta van degenen, die met dolk, revolver en bommen, de vijanden van de vrijheid in Rusland bestrijden.

Maria was eene mooie meid, nog geen twintig jaar oud, maar sterk gebouwd, gespierd en krachtig als eene vrouw van dertig.

Haar regelmatig gelaat was als dat eener madonna, met de zoete, groote oogen, en den glimlach die steeds op de lippen zweefde.

Maar, gold het te spreken over het volk en zijne belangen, dan kreeg dit zachte gelaat

eene harde uitdrukking, de trekken verscherpten zich plotseling en de oogen schoten stralen vuur.

Op minder dan een second veranderde dan de madonna in eene ware furie.

Ik vatte liefde voor haar op.

Als ik haar mijne gevoelens bekend maakte, zweeg ze eene lange wijl en haar oogen drukten eene groote droefheid of nog beter eene hevige pijn uit, welke zij echter wist te onderdrukken, en weldra weer geheel meester over zich zelf, antwoordde ze:

— Daar mogen wij niet over spreken.

— Waarom niet?

— Wij hebben eene andere taak te vervullen dan malkaar te beminnen.

— Als we vereenigd zijn zullen we met des te meer gemak onze taak kunnen volbrengen.

— Toch niet! De liefde van man tot vrouw verzwakt de liefde voor het vaderland.

— Ge zult zien dat het niet zoo is.

— Ik wil de proef niet wagen.

— Bemint ge mij dan niet?

— Moet ik die vraag beantwoorden?

— O, ja, ik smeeke u om.

Een oogenblik bewaarde zij het stilzwijgen, om dan te zeggen, met eene stem waarin eene groote smart trilde:

— Ja, ik houd zeer veel van u, zeer veel.

Ik trad op haar toe om haar aan mijne borst te prangen.

Zij weerde mij af.

— Neen, zei ze, het kan niet zijn... Wij mogen slechts een enkel doel hebben.

— Dat we samen zullen bereiken.

Zij schudde het hoofd.

— Onmogelijk, mijn vriend... Laat ons goede kameraden zijn, maar niet verder gaan.

Ik deed nog eene laatste poging.

— Maria, zei ik, wordt mijne vrouw, en ik zal met des te meer voorliefde mij heel en al aan onze heilige taak wijden.

— Neen, zei ze, dring niet verder aan, want doet het mij ook smart, ik moet weigeren... En doe me nu geen bovenmenselijke kracht aan den dag leggen, want die bezit ik niet, en als ge dus nog verder aandringt ga ik henen, om nooit meer in uwen kring terug te komen.

Ik zweeg en heb haar nooit meer van liefde gesproken.

Nochtans bleef ik haar liefhebben, hield van dag tot dag meer van haar.

Toen kwam onverwachts, als een donderslag in een wolkeloozen en zonnigen hemel,

die rampzalige dag die mij haar voor immer zou doen verliezen.

Te Moscow had eene vergadering plaats waarop twee afgevaardigden van al de communisten moesten aanwezig zijn.

Maria en ik werden aangeduid om er onzen kring te vertegenwoordigen.

Het lot speelt de menschen immers altijd zulke perten, spot steeds met onze gevoelens, door het toeval zoo te doen werken dat ze op proef worden gesteld.

Wij begaven ons naar de oude stad van het moscovitisch rijk.

De hooge opperhoofden van onze geheime vereeniging zaten de vergadering voor.

Zij waren gemaskerd.

Een mijner bureu in de vergaderzaal be-
weerde dat een der hoogste ambtenaren van het keizerrijk de voorzitter was.

Ik zal over die vergadering niet uitweiden en alleen zeggen dat na eene lange woordenwisseling en na rijpe overweging besloten werd dat de gouverneur van Moscow moest verdwijnen.

Eene loting zou het lid der vergadering aanwijzen, dat den man zou moeten dooden.

Het lot viel op Maria.

Hadde men op dit oogenblik een dolk in mijne borst gestooten, geen vlijmender pijn zou ik hebben gevoeld.

Als we terug in ons hotel kwamen, hadden we sedert het oogenblik der loting nog geen enkel woord gewisseld.

Toen we alleen waren, viel ik geknield voor hare voeten, en ik kreet:

— Maria, dat zult ge niet doen.

— Het moet, mijn vriend... Gij hebt het zoowel gehoord als ik: het is noodig voor onze zaak!

— Dat is de dood voor u!

— Ik weet het.

— Ik wil niet dat ge u opoffert!

— Wat zal dat ééne menschenleven nu toch voor onze vereeniging maken, terwijl de dood van den Michaëlovitch ons een grooten stap op de baan van den vooruitgang zal doen maken!

— Maar ik heb u lief.

— Spreek daar nu niet van, beste vriend. Ge zult toch wel gissen, dat ik al mijn moed noodig heb.

— Ge zult dien moord niet begaan!

— Een moord?... Gij noemt dat een moord.

Ik was buiten me zelf, ik wist niet meer wat ik zegde.

Ik riep haar toe:

— Ja, een moord!... Ik zal den gouverneur verwittigen, u uit Moskow doen verdwijnen.

— Dan klaag ik u aan bij den hoogen raad en ik eisch voor u de doodstraf.

— Hebt gij dan niet het kleinste greintje liefde voor mij in uw hart.

— Gij weet het, ik heb u zielslief.

— Spreekt ge de waarheid?

— Waarom zou ik het niet doen?

Ik zag het hoogste geluk daar voor me en terzelfdertijd wist ik dat het mij 's anderdaags voor altijd zou ontsnappen.

Dat maakte me als het ware krankzinnig.

— Laat ons vluchten! zei ik. Laat ons naar het buitenland gaan, verre weg, en daar samen een zalig bestaan slijten... Ik ben rijk... Een hemel op aarde wacht ons.

Zij keek mij met hare zachte oogen lang aan en een zacht verwijt was in hare zoo zoete blikken te lezen.

Na eene korte pooze sprak ze:

— Ik wil toegeven dat de liefde u zulke dwaze woorden in den mond legt... Anders zou ik u beschouwen als een verrader... Wat besloten is wordt uitgevoerd, wat het lot beslist heeft wordt niet gewijzigd... Als ge mij oprecht liefhebt, maak dan mijn werk niet moeilijk door u aan te stellen als een klein kind tegenover het gevaar... Beloof me, dat ge niet zult trachten mij nog weder te zien, zoolang de gouverneur nog leeft?

— Dat beloof ik niet.

— Het is goed... Ik zal dan wel zorgen u niet meer te moeten zien...

— Maria, kreet ik, laat mij in uwe plaats den gouverneur dooden.

— Men zal u later, misschien zeer spoedig, noodig hebben.

— Ik kan den gouverneur dooden, zonder mij zelf in gevaar te brengen... Bij voorbeeld met hem in een tweegevecht uit te dagen, op leven en dood...

— En dan?... Binnen eenige dagen kan het lot u of mij weer aanduiden, om een ander werk te verrichten... Neen, we kunnen mal-
kaar niet toebehooren en daarom dienen wij uit te voeren wat het lot ons oplegt... Daaren-
boven zou ik niet willen dat de gezellen een oogenblik kunnen denken, dat ik voor het ge-
vaar heb gedeinsd!...

Plotseling nam ze mijn hoofd tusschen hare

beide handen, drukte een langen zoen op mijn voorhoofd en verliet ijlings het vertrek.

— Vaarwel!... zei ze... Vaarwel!...

Ik liep haar na.

Zij grendelde de deur harer kamer.

Lang bleef ik luisteren.

Ik vernam alleen een kort gesnik, dat echter weldra ophield en eene volledige stilte heerschte in de kamer van het meisje.

Ik besloot over haar te waken en kost wat kost haar te redden.

Hoe?

Dat zou van de omstandigheden afhangen.

Des avonds vernam ik dat Maria het hotel had verlaten.

Waarheen zij zich had begeven, dat wist niemand te zeggen.

Ik zocht haar in heel de stad, doch zonder het minste spoor te ontdekken.

Ze had wellicht mijn inzicht geraden en hield zich verborgen...

Des anderdaags, in den vroegen morgen, werd de mare te Moscow verspreid, dat de gouverneur Michaëlovitch gedood was geworden.

Toen hij in rijtuig zijn paleis verliet, was een jong meisje plots te voorschijn gekomen, in het open voertuig gesprongen en had vier revolvergeschoten op den hoogen ambtenaar gelost.

Deze was op den tweeden slag dood geweest.

Het meisje had de twee andere kogels van den revolver voor zich zelf bewaard, maar de toegeschoten politiedienaars hadden haar belet zich te zelfmoorden.

Ze was gevangen genomen.

Dat maakte mij gelukkig.

Er was dan toch nog eene kleine kans dat ik haar zou terugzien, dat de gezellen er in gelukken zouden haar te verlossen.

Ik wist wel dat hoogst waarschijnlijk de doodstraf haar wachtte, maar zoolang er leven is blijft er hoop en ik wanhoopte dan ook niet.

Ik vertrok onmiddellijk naar St. Petersburg, om aan de leden onzer vereeniging kennis te geven van hetgeen er gebeurd was te Moscow en meer nog om al mijnen invloed bij de hooggeplaatsten van het keizerrijk aan te wenden ten voordeele van de ongelukkige Maria.

Dat ik op vele plaatsen slecht ontvangen werd en hopeloos moest heengaan, dat kunt ge begripen.

Dat ik bij anderen op spot werd onthaald

en evenmin iets kon bekomen, dat zult ge wel raden.

Maar, ik kon toch een paar menschen bewegen ten bate van het meisje een verzoek tot den keizer te richten.

Ge denkt dat ze uit medelijden voor haar of uit genegenheid voor mij zulks deden.

Ik moet u zeggen dat niet een dezer twee gevoelens hen deed handelen.

Alleen eene zware som geld kon hen bewegen iets voor Maria te doen, want de hooge ambtenaren in mijn land kunnen altijd geld gebruiken.

Het einde was dat het arme meisje, tot den strop veroordeeld, hare straf zag veranderen in levenslange verbanning naar Siberië.

Een ijselijk lot, zult ge zeggen.

En niettemin was ik gelukkiger dan ik ooit geweest was.

Ik was van plan haar te volgen naar die vreemde streken en wel het middel te vinden om haar op de reis of ginder te laten vluchten.

Ik was schatrijk en met handvolle roebels krijgt men in Rusland alles gedaan.

Ik wist wanneer zij vertrekken zou.

Een paar dagen voordat zij uit de gevangenis naar den trein zou worden overgebracht, kon zij mij een brief doen geworden.

Wij hadden in de gevangenis, zooals overal, lieden die van onze kringen deel uitmaakten.

Die brief draag ik gedurig bij me.

Als ik den moed verlies, mijne krachten voel verzwakken, dan lees ik hem.

Als een groot gevaar mij voor eene onderneming doet terugschrikken, dan laat ik mijne blikken even over haar schrift dwalen.

Als ik deins, omdat mijne bommen of mijn revolver talrijke en onschuldige menschen kunnen treffen, dan herlees ik nog eens wat Maria mij van uit de gevangenis heeft laten weten.

En dan voel ik mijne krachten weer terugkomen, mijn moed weer ontvlammen, dan kan geen gevaar mij nog vrees inboezemen, dan kunnen duizenden menschenlevens mij niet meer beletten mijn plicht als nihilist te doen.

Indien men mij morgen moest bevelen: «dood den Tsar», dan zou ik den brief van Maria weer herlezen, en, ik zweer het u, als ik niet gedood werd, zou de keizer aller Ruszen onder mijn wapen vallen!

De man knoopte zijn jas los.

Op zijne bloote borst was een lederen zakje,

vastgehecht met riempjes over den rug saam-
gesnoerd, en daaruit haalde Kearloff een stuk
papier te voorschijn .

En hij las luide:

« Waarde makker,

» Ik heb vernomen, dat het door u toedoen
is dat mij den strop bespaard werd.

» Ik dank er u vurig om !

» Niet dat ik zooveel aan het leven houd,
voor het leven zelf, maar de hoop nu weer in
mij opflakkert, aan de handen mijner beulen
te kunnen ontkomen om opnieuw aan den ar-
beid te gaan voor de heilige zaak.

» Ik schreef daar even: aan de handen mij-
ner beulen.

» Dat zijn die lage kerels !

» Ik heb veel moeten lijden, maar ondanks
die lichamelijke pijn, heeft me dat verheugd,
omdat ik de overtuiging koesterde, dat het
voor de vrijheid van mijn land was dat ik
leed.

» Als ik den gouverneur had gedood en een
kogel door mijne hersenen wilde zenden,
werd ik vastgegrepen.

» Het wapen werd mij uit de hand gerukt
en ik ontving eenige zware slagen op het
hoofd en in het gelaat, die mij bedwelmde.

» Daarna werd ik in een rijtuig geworpen,
zooals men dat met een pak zou hebben ge-
daan, zoodat ik erg gekneusd werd aan het
hoofd en de armen.

» In den politie-post waar ik gebracht werd,
kwam een overste om mij te ondervragen.

» Ik wilde hem niet de minste inlichtingen
geven.

» Herhaalde malen trad hij op me toe en
sloeg me vloekend in het gelaat.

» Het bloed vloede mij uit neus en mond.

» Een paar malen greep hij mij bij den nek
en klopte mij met het hoofd tegen het tafel-
blad.

» Ik verloor het bewustzijn, twee, driemaal.

» Dan werd ik verzorgd, zoodat ik weer tot
me zelf kwam.

» En de marteling herbegon.

» Geen klacht was mijn mond ontsnapt.

» Geen woord over het doel van den moord
op den gouverneur kwam van tusschen mijne
lippen.

» We zullen u wel doen spreken ! snauwde
de overste mij op het einde toe.

» Ik werd terug in mijne cel gebracht.

» Lang liet men mij niet met rust.

» Een vijftal officieren waren er vereenigd.

» Eenige flesschen stonden op de tafel en
de kerels rookten sigaretten.

» Ik werd terug in het bureel van den poli-
tieoverste gebracht.

» Hun hoogrood gelaat duidde aan dat ze
reeds veel gedronken en gerookt hadden.

» Hier is nu de kleine, die den gouverneur
Michaëlovitch heeft gedood en sinds dit
oogenblik haar tongetje heeft verloren.

» Laat ge me toe het terug te vinden ? vroeg
een zwaargebouwd officier.

» Doe er mede wat ge wilt, zei de overste.
Het juffertje hoort immers aan de politie toe.

» De andere trad op me toe.

» Hij greep me bij de polsen en drukte ze
in zijne ijzeren klauwen als te pletteren.

» Ik klemde de tanden opeen, maar geen
kreet van pijn ontsnapte mij.

» Dat gaat niet ! riep hij, maar ik heb toch
nog een ander middel.

» En hij drukte met zijn zwaar geschoenden
voet op mijne teenen, zoodat hij ze schier ver-
morzelde.

» Een gil van bovenmenselijke smart kon
ik niet onderdrukken.

» Hoort ge 't, lachte de beul, ze heeft haar
tongetje terug.

» Hij pletterde mijn anderen voet, zoodat ik
het weer uitgilde van de smart.

» Die heeren, officieren van Zijne Majesteit
den keizer aller Russen, schepten een onge-
meen vermaak in dat spel en lachten en juich-
ten toe.

» En ze dronken maar aanhoudend hunne
glazen ledig !

» Ik weet nog een middel, zei een andere,
om het duifje te doen kirren.

» En zich tot mij wendend beval hij:

» Ontkleed u !

» Ik verroerde niet.

» De kerel sprong op mij toe en rukte mij
met geweld de kleederen van het lichaam,
zoodat mijne borst, mijne armen en mijn rug
gedeeltelijk ontbloot werden.

» En hij plaatste het brandende eindje
zijner sigaret op mijn lichaam.

» Dat was eene verschrikkelijke pijn.

» Ik sprong weg, maar viel in handen van
een der andere officieren, die zijne sigaret op
mijn arm plaatste.

» En als ik huilend weer naar den anderen
kant van het vertrek liep, werd eene branden-
de sigaret tegen mijn rug geduwd.

» Dat scheen die heeren nog beter te ver-

maken, want ze proestten het uit van 't lachen en ze zetten dat spel geruimen tijd voort.

» Mijn boezem, mijn rug en mijne armen waren met brandwonden overdekt.

» Eindelijk besloot de politie-overste aan mijn lijden een einde te stellen; met een paar stampen joeg hij mij uit het vertrek, en de politie-dienaars voerden mij terug naar mijne cel.

» Gelukkig werd ik 's anderdaags naar de gevangenis overgebracht.

» Ik schrijf u dit alles, waarde gezel, niet omdat die onmenselijke behandeling mij lichamelijk heeft doen lijden, en om uw medelijden op te wekken.

» Neen, ik doe het, om uwen haat tegen de beulen van het volk aan te hitsen, om u, als het oogenblik zal gekomen zijn, den moed te geven die lafhartige kerels als honden neer te schieten! »

Ik zal u den brief niet verder voorlezen, sprak Kearloff, wien een krop in de keel was gekomen en tranen in de oogen blonken.

Stel u dat arme negentienjarig kind voor, te midden van die dronken moordenaars!

Begrijpt ge nu waarom ik telkens, als ik vrees te zullen falen, dien brief weer herlees?

Als ik hem de eerste maal gelezen had, stond mijn besluit vast.

Ik wilde weten wie de officieren waren die zich als monsters tegenover Maria hadden aangesteld.

Ze droegen er roem op en een paar dagen later kende ik de namen der vijf ondieren.

Ik begaf mij eerst bij den politieoverste, die mij zeer voorkomend ontving, daar ik mijn uniform droeg.

— Met wien heb ik de eer!

— Ik ben de graaf Kearloff en de verloofde van Maria Poltanow.

— Aangenaam.

— Ge weet wie mijne verloofde is?

— Toch niet.

— Het arme meisje, dat den gouverneur Michaëlovitch heeft gedood en hier door u gemarteld werd.

De overste sprong recht.

Hij was doodsbleek geworden en beefde over het gansche lichaam.

Ik greep mijn revolver en op hem toetredende plaatste ik den loop van mijn wapen op zijne borst.

— Geen enkele beweging, zei ik, of ik schiet.

— Wat wilt ge van mij?

— Kniel.

— Knielen? Waarom?

— Gehoorzaam of ik trek den haan over.

Hij zonk op den grond.

— Vraag mij nu vergiffenis voor al wat ge Maria Poltanow hebt misdaan.

— Ik vraag er vergiffenis om, stamelde de man, die meer dood dan levend was.

— Hebt ge eene dochter?

— Ja, zei hij en wilde rechtstaan.

— Blijft zitten!... Als een nihilist uwe dochter gemarteld had, zooals gij en uwe vrienden mijne verloofde, wat zou dan zijn lot wezen, als hij in uwe handen mocht vallen.

De overste antwoordde niet.

— Spreek! zei ik.

— Ik zou hem ook doen martelen.

— En daarna?

— Doen veroordeelen.

— Tot de doodstraf?... Gijlie kent overigens geene andere straf voor de nihilisten...

— Maria Poltanow ontving genade en zal niet gedood worden.

— Gij hebt uw eigen vonnis uitgesproken... Wees nu zoo laf niet... Gij gaat sterven...

De man smeekte om genade, kroop voor mijne voeten, weende en zuchtte...

Ik ben nooit een wreedaard geweest, ik was integendeel steeds met liefde voor mijnen evennaaste beziel, maar op dit oogenblik heb ik mij verlustigd in den doodstrijd van dien kerel...

Lang duurde dat echter niet, zeker niet zoo lang als de marteling van Maria geduurd had.

Ik gaf vuur en de overste rolde op den vloer, met doorschoten slaap.

Gebruik makende van de verwarring en beschermd door mijn uniform, kon ik ontkomen.

Denzelfden dag nog bekochten de vijf anderen hunne euveldaad met den dood.

Zes moorden had ik begaan.

Een bovennatuurlijke macht scheen mij beschermd te hebben, want ik werd niet gevat.

Geholpen door de leden onzer vereenigen kon ik ontsnappen aan de opzoekingen der politie en Rusland verlaten.

Wat mij smartte, was dat ik niet naar Sibirië kon vertrekken, om al wat mogelijk was in het werk te stellen ten einde Maria uit hare gevangenis te verlossen.

Maar, dat zou den wolf in den muil gelopen zijn, en tot niets baten.

Daarenboven, mijne gezellen stelden alles in het werk om het meisje ginder ver te doen ontvluchten.

Ik had hun gezegd dat ze over mijne gansche fortuin mochten beschikken.

Toen brak de opstand in Rusland los.

Ik vertrok weer naar mijn land, om mijne plaats tusschen de omwentelaars in te nemen.

Ik zal u al mijne lotgevallen niet verhalen, want ze kunnen u niet het minste belang inboezemen.

Het zijn trouwens gewone gebeurtenissen uit een volksofstand.

Laat mij er alleen op wijzen dat ik gelast werd door den hoogen raad, de Russische zeelieden voor onze zaak te winnen.

En ik nam dienst als matroos op een oorlogschip, door de bemiddeling van een hooger officier, die ook tot de onzen behoorde.

Niemand dacht nog aan hetgeen er te Moscow was voorgevallen, daar zulke daden zich op alle punten van het land hadden herhaald, en een valsche naam was voldoende om niet verontrust te worden, des te meer dat ik van hooger hand beschermd werd.

Ik was dus matroos en werd na korten tijd op een onderzeesche boot geplaatst...

Onmiddellijk begon ik de manschappen te bewerken en er ontevreden van te maken.

Dat was niet moeilijk, want de meesten hunner hadden te klagen over de heeren en meesters, die hunne ouders hadden uitgezogen en onmenschelijk behandeld.

In een der onder-officiëren, die insgelijks tot een nihilistenkring behoorde, vond ik eene zoo krachtige hulp, dat op korten tijd de manschappen van de « Azof » allen zonder onderscheid de zaak der omwenteling waren toegedaan.

De officieren, die zoo te water als op het land zich met veel zaken bezig hielden, welke hun eigenlijk beroep niet aangingen, bemerkten niet eens wat er aan boord omging.

Zoo ver stonden de zaken, als we bevel kregen met de vloot naar Japan te varen, om den vijand in zijn eigen wateren te gaan aanvallen.

Onderweg, eens Indië voorbij, waar we vrijer zouden kunnen handelen, besloten wij de vloot te verlaten.

Zulks gebeurde.

De vier officieren, die onzen bodem onder

hun bevel hadden, werden onverwachts overvallen en gedood...

Gij zult dat een wreede moordaanslag heeten en die daad dan ook afkeuren, alhoewel in oorlogstijd zooiets doodgewoon is.

Ik heb ook een oogenblik gedacht dat we eene misdaad hadden begaan, maar dan heb ik den brief van Maria Poltanow herlezen en mijn geweten was als bij tooverslag gerust gesteld.

Wat nu ons doel is?

Een paar booten te kapen, waarvan de uwe de eerste is, dan naar Rusland terug varen, onze schepen bewapenen en bemannen en trachten de vloot der zwarte zee voor onze zaak te winnen, nadat we daar al de officieren hebben doen verdwijnen.

Om daartoe te komen moet ik over een tweetal schepen beschikken.

En eens de officieren dood, zullen we de manschappen wel voor ons hebben.

't Is eene gevaarvolle onderneming, ze is misschien wel al te dwaas, maar als ze kan gelukken, dan ben ik meester van het Russisch rijk.

Al wat er nog van de vloot zal overblijven, nadat in de Japaneesche wateren de schepen van Rusland zullen vernield zijn, zal ik op den vijand kunnen loszenden.

En, als ze dat op 't land weten, zal de opstand er natuurlijk nog heviger woeden...

Zoo zal ik Maria Poltanow weten te wreken.

Nu weet ge wie ik ben en wat ik beoog.

De graaf zweeg.

Steadily was in gedachten verzonken.

Eindelijk stond hij recht en reikte den Russischen edelman de hand.

— Ik bewonder u en ik wensch dat ge moget gelukken, zoo sprak hij.

De graaf drukte innig en lang de hand van den lord.

— Ik ben gelukkig te vernemen dat gij mijne daden goedkeurt, mij begrijpt. Gij geeft mij nieuwen moed, gij geeft mij de noodige kracht om tot het einde hardnekkig te volharden... Ik dank u voor die kostbare aanmoediging.

— Ge kunt over mijne boot beschikken, vervolgde Steadily... Ik schenk ze u... Ge zult wellicht denken: als hij ze niet goedwils aan mij overliet, dan zou ik ze niettemin behouden... Ik weet dat, maar ik ben er toch ook overtuigd van dat gij later liever zult kunnen zeggen, als ge in uwe onderneming moogt gelukken: John M. Steadily, lord of Peenskilty heeft mij zijne *Shakespeare* geschonken,

omdat hij mijne handelwijze heeft goedgekeurd.

— Ik zal nimmer dien naam vergeten, zei Kearloff... Als ge wist hoe dankbaar ik u ben, niet voor de boot, maar voor het vertrouwen in de toekomst, dat gij mij schenkt door ten volle mijn strijd bij te treden!... Ik dank u, ik dank u!

— Zet mij en mijne makkers maar ergens aan land en ge kunt met de *Shakespeare* naar Rusland, om voor de vrijheid te kampen!

De heer Steadily had de volgende beschouwingen gemaakt:

— Wat er ook gebeuren moge, ik ben mijne boot kwijt, dat dult geen twijfel.

Rusland is een vijand van Engeland, vermits dit laatste **Japan steunt**.

Ik bewijs dus een dienst aan mijn vaderland, als ik de *Shakespeare* aan den zeeroover schenk, die er in ieder geval den Russen veel last gaat mede berokkenen.

Ik zal diensvolgens de boot aan hem overlaten, des te meer dat ik niet langer met een eigen schip wensch te varen en aan alle hinderpalen blootgesteld te zijn.

Als ik zoo voortdoe, dan kom ik nimmer in Engeland, en daar wacht miss Victoria met zielsverlangen op mij, als ik hare brieven mag gelooven.

En er bestaat geene enkele reden die mij toelaat te twijfelen aan hetgeen zij schrijft.

Daarom zal ik goed doen den overtocht op een groot zeeschip te maken, om zonder verder gevaar te Londen aan te landen, want ik haak ook naar het oogenblik dat ik den grond mijner moederstad zal kunnen betreden en Victoria in mijne armen drukken.

— Het is dus begrepen, zoo eindigde hij zijn gesprek met den Russischen nihilist, dat ge ons ergens aan wal moet zetten, in de nabijheid eener havenstad, waaruit ik spoedig naar Engeland kan vertrekken.

Eens dat ik met mijne makkers zoover zijn, **kunt ge met de *Shakespeare* wegvaren en met de boot al doen wat ge verkiest.**

Ik zal te Londen wel vernemen, langs de dagbladen, of ge in uwe pogingen gelukt zijt.

Het spreekt van zelf dat ge mijn schip hebt gekaapt en mij met geweld aan wal hebt gebracht...

Ik verlang in mijn vaderland voor geen nihilist door te gaan, alhoewel ik vrij en vrank zou durven verklaren dat gij gelijk hebt, waar ge de verdrukken van uw volk bekampt!

Maar, als men weten mocht dat ik mijn

schip aan u heb overgelaten, zou men mij als een medeplichtige beschouwen en de rang dien ik in Engeland's adel bekleed zou me in tal moeilijke toestanden brengen.

— Wees gerust, zei Kearloff, niemand zal ooit weten dat ik op den wijden oceaan een Britschen lord heb ontmoet, die er met de vijanden van den Tsar aller Russen gemeene zaak heeft gemaakt... Nog eens dank ik u voor uwe hulp, meer voor uw zedelijken steun, die mij aanzetten zal ondanks alles te volharden, dan voor uw schip...

Ge kunt u niet voorstellen hoe goed het aan het hart doet te midden van zware beproevingen een wezen te ontmoeten, dat een gezond oordeel bezit, iemand is in de samenleving, en uwe handelwijze goedkeurt.

— Ik hoop dat we malkaar later zullen wederzien... Indien ge ooit te Londen komt, dan zal ik u met genoeg te mijnent ontvangen...

Ik zie sinds eenige oogenblikken, dat ge niet al te best begrijpt hoe iemand die tot de spits van den Engelschen adel behoort, zoo spreken kan...

Ik zal u dan zeggen dat ik de menschen en de maatschappij heb leeren kennen en uit die ondervinding eene groote toegenegenheid, eene bewondering is gesproten voor degenen die willen en durven, de waarheid en de rechtvaardigheid betrachten.

En nogmaals drukte hij de hand van den zeeroover, den nihilist...

Zoo spoedig als hij het waande zou Steadily echter niet te Londen wezen.

Het noodlot beloerde nog steeds onze reizigers, en wachtte slechts op de gelegenheid om hun voor een langen tijd te beletten hunne reis voort te zetten, wijl dit hun eenig doel was, en het noodlot geschapen is geworden om de menschen te beletten hun doel te bereiken.

Deze maal deed de door het noodlot gewenschte gelegenheid zich voor in de gedaante van een Russisch oorlogschip, dat aan den gezichteinder opdaagde en door Kearloff dadelijk als een slagschip werd herkend.

— Die kerel is uitgezonden geworden om mij op te speuren en jacht op mij te maken, zei hij, want anders zou het niet in deze richting varen. Oppassen is dus de boodschap.

Hij gaf onmiddellijk eenige bevelen aan de Russen, die met hem op de *Shakespeare* gekomen waren en die dadelijk in het onderzee-sche vaartuig terug oversprongen.

— Dat is de eerste vijand die ik op zee zal te bestrijden hebben, sprak de nihilist... Ik

geloof dat hij er zich niet zal van te beloven hebben!

Hij drukte den lord de hand en kreet:

— Tot weerziens of vaarwel!

En hij vervoege zijne mannen op de *Azof*.

Deze verdween kort daarop onder water.

Het Russisch oorlogsvaartuig bleef koers zetten in de richting van de *Shakespeare*.

De onderzeesche boot, die geheel door het schip van den heer Steadily was verborgen geweest, was hoogst waarschijnlijk niet van op het slagvaartuig bemerkt geworden.

Plotseling scheen dit laatste zijne vaart te staken.

— Zou het eene andere richting hebben genomen, als het gezien heeft dat het met een gewoon Engelsch schip te doen had, vroeg de Brit zich af, en is het van plan terug te keeren?

Wat er eigenlijk geschiedde konden de manschappen van de *Shakespeare* niet zeggen.

Alleen konden ze gissen dat de *Azof* onder water zijn vijand genaderd was en eenige zware springkogels langs onder in de romp van het Russisch slagvaartuig had geschoten.

Of, dat kon ook gebeurd zijn, was het op eene klip geloopt en had het lek gekregen?

Wat er ook van zij, het moest erg toegeta-

keld geworden zijn, want het begon onmiddellijk te zinken.

De bevelhebber van de Russische boot moest ook wel in den waan verkeeren dat er een vijand in het spel was, want, terwijl zijn schip den dieperik inging, gaf hij bevel met volle lading op de *Shakespeare* te vuren.

Vier, vijf maal spuwden de kanonnen vuur en schroot op het vaartuig van den Brit, om dan in zee te verdwijnen...

De *Shakespeare*, op verschillende plaatsen getroffen, slikte langs talrijke gaten het water en deelde het lot van het Russisch slagschip.

Ze verdween in de diepte...

Eenige oogenblikken later was er op den wijden waterplas niets meer te bespeuren, want degenen die tegen de baren hadden willen worstelen, waren mede naar onder gezegen door de twee zinkende schepen...

Wat was er met de *Azof* gebeurd?

Het onderzeesch vaartuig verscheen ook niet meer aan de oppervlakte.

Was het ook door zijn zwaren vijand medegetrokken en rustten ze samen op den bodem van den oceaan?

Dat zullen wij misschien later vernemen.

HOOFDSTUK XLI

EEN TWEEDE ROBINSON CRUSOË

De kust was verlaten...

De zee had zich een eind van het land teruggetrokken en de zandplaat ontbloot die, van den eigenlijken oever uit, in eene zachte helling, wellicht naar den bodem van den oceaan liep...

De zon deed het zand, gemengd met de schelpjes der kleine zeebewoners, verblindend schitteren...

Op de mulle vlakte lag een jongeling beweegloos uitgestrekt.

Zijne armen vormden met zijn lichaam als een kruis.

Sleep hij daar, in den verzengenden zonnegloed?

Of was het een lijk, dat daar door de baren werd achtergelaten?

Langzamerhand kwam de zee terug bezit nemen van de zandvlakte en rolde er hare golfjes over heen, die over elkander buiteland

daar aanklotsten, er een enkel seconde vertoefden en dan weer teruggetrokken werden naar de diepte...

Dichter en dichter kwamen ze, tot aan de voeten van het menschelijk wezen dat daar lag en dat ze weldra naar den schoot der zee zouden voeren.

Ze schoten langzamer en langzamer dichter en spatten reeds hun lillend schuim over het lichaam.

Daar opende de jongeling de oogen.

Hij sprong recht, keek met verwilderde blikken voor zich uit en deinsde...

Het was tijd, want nog eenige oogenblikken en de zee had hem gegrepen.

Nu bevond hij zich op den oever.

Hij staarde rondom zich.

Vóór hem niets dan de zee, achter hem niets dan rotsen.

Wat er vóór zijn diepen sluimer gebeurd was, scheen hij zich niet te kunnen herinneren.

Hij bracht de handen aan het hoofd en streek ze over zijn gelaat...

Wilde hij de herinnering in zich wakker roepen?

Dat was inderdaad het geval, want de jongeling die daar door de grillige zee op het zand was geworpen, was Jan van Meirloo...

Hoe was hij daar gekomen.

Dat wist hij niet en hij zou het nooit weten.

Als de *Shakespeare* door de kogels van het Russisch slagschip was getroffen geworden en bliksemsnel zonk, had Daks den jongen vastgegrepen en hem in zee geslingerd...

Eenige oogenblikken had Janneken tegen de baren geworsteld en was op het punt in den oceaan voor eeuwig te verdwijnen, meegerukt door het zuigende water, als hij plots was vastgegrepen geworden, bij de haren, en op een soort vlot getild...

Eene flauwe herinnering aan het gebeurde deed hem denken dat hij den Rosse op het vlot had gezien.

Zeker was hij er niet van, daar hij bijnadadelijk het bewustzijn had verloren.

En nu bevond hij zich heel alleen op dien eenzamen uitgestreken oever.

Hij was gered.

Waar was hij?

Met moeite kon hij gaan, want zoo zwakschenen zijne beenen, dat ze hem weigerden te dragen.

Hij geraakte tot bij de rotsen, een honderdtal meters ver, en moest zich daar uitgeput op een blok nederzetten.

Alles draaide hem voor de oogen.

En opnieuw verloor hij het bewustzijn.

Als hij opnieuw uit die verdooving ontwaakte, was de zon reeds verdwenen en de duisternis begon te dalen.

Hij lag naast de rotsen.

Helderder was het nu in zijn hoofd en hij kon weer denken.

Wellicht bezond hij zich op een eiland.

Zouden er menschen wonen?

Dat was de eerste vraag die in zijn brein oprees, maar die hij natuurlijk niet kon beantwoorden.

Als hij verder ging zou hij wellicht woningen aantreffen.

Hij richtte zich op en werd met groote vreugde gewaar dat hij sterker was geworden.

Hij begaf zich op weg, langheen den muur

van rotsen, die zich tegen de kust uitstrekten.

Lang had hij gegaan en het was nu geheel donker geworden, en nog steeds stapte hij naast rotsen, die als een ware ketting vormden.

Honger plaagde hem nu geweldig en hij werd door dorst gepijnigd.

Hij besloot den dag af te wachten en op den grond in de rust weer nieuwe krachten te vinden.

Eenigen tijd lag hij daar neder zonder de oogen te kunnen sluiten.

Honderden gedachten dwarrelden in zijn geest om en heel zijn levensgeschiedenis doemde met stukken en brokken, als de zichten van een tooverlantaren, in zijne herinnering op.

Slapen kon hij niet.

Daar werd plots het wolkenzwerk verscheurd en de maan vertoonde zich.

Zij overgoot het landschap met haar zilveren licht en Janneken, die overeind was gesprongen, bemerkte alleen de wijde zee en het rotsengebergte, zooals hij ze de eerste maal gezien had, als het frissche water hem uit zijn bewusteloozen toestand had opgewekt.

Hij stapte verder.

Steeds bleef alles rondom hem hetzelfde uitzicht bewaren.

— Ik moet mij op een eiland bevinden, dat geheel uit rotsen bestaat, dacht hij... Een rotsengebergte dat boven den oceaan uitsteekt... Als ik zoo blijf voortstappen, kom ik wellicht op de plaats terug, welke ik verlaten heb...

En hij besloot de rotsen te beklimmen..

Met tal moeilijkheden ging die tocht gepaard.

Gevaar leverde zulks niet minder op, want met veel krachtinspanning moest hij zich soms aan de uitstekende rotspunten vasthouden, zich optrekken, dan den voet zetten op een uitspringend stuk of in eene kleine kloof, om dan weer plat op den buik vooruit te komen over een smal gedeelte, dat langs beide zijden een afgrond vertoonde.

Soms worstelde hij tegen den dood op, want de geringste verkeerde beweging zou hem naar beneden doen storten.

Als hij zoo een groot gedeelte van den steilen muur had beklommen, verdween de maan plots en eene dikke duisternis heerschte rondom hem.

Hij durfde niet meer vooruit en bleef geruimen tijd tegen de rotsen aangedrukt, zich met de handen vastklemmend aan een uitsprin-

gend stuk boven zijn hoofd en met de twee voeten steunend op een smal brokje rots onder hem.

Kon hij niet in dien toestand blijven staan, wilde zijne handen niet langer krampachtig het rotsstukje omklemd houden, dan viel hij in de diepte en verbrijzelde zich wellicht het hoofd...

Wanhoop kwam in hem op...

Met opeengeklemden tanden, zijn adem bijna geheel inhoudend, al zijne wilskracht oproepende om zijne handen op dezelfde plaats te kunnen houden, ze te dwingen niet los te laten, stond hij daar eenige oogenblikken.

Slechts enkele oogenblikken, maar die uren schenen, die geen einde hadden...

Weer keek de maan door eene kloof in het wolkgevaarte.

Janneken klom voort en bereikte na nog eene groote krachtingspanning den top der rotsen.

En opnieuw begaven hem zijne krachten.

Hij ging zitten.

Vóór hem strekten de rotsen zich in eene zachte helling uit naar een dal, waar groote en dicht bewassen wouden zich in eene wijde streek vertoonden.

Daar woonden hoogst waarschijnlijk menschen.

Na eenige rust genoten te hebben, daalde hij de helling af en na geruimen tijd op den hobbeligen weg te hebben voortgestapt, waar kuilen en barsten in de rotsen hem het gaan zeer bemoeilijkten, kwam hij op een aarden weg, met kreupelhout begroeid, waardoor hij zich een doorgang banen moest, om dan in het woud te treden.

Verderop, uit de rotsen, ontsprongen en neerklaterend in eene kleine waterval, had een waterloop zich onder het klein gewas een bed gevormd en vloeiende zoo verder het bosch in.

Een kreet van vreugde ontsnapte Janneken's boezem en hij ijldes naar het beekje.

Met gulzige teugen slurpte hij het heldere water, dat hij in de handen uit het kleine riviertje opving.

Nooit had een drank hem meer genot verschaft, meer verfrist, meer opgewekt.

Het was alsof hij met het weldoende water nieuwe kracht had voelen in zich komen.

De honger pijnigde hem niet meer.

Hij ging op den oever van het beekje zitten en vroeg zich af wat hij doen moest.

Verder in het woud dringen of den dag afwachten.

Misschien zou hij op het zachte mos wel een verkwikkenden slaap vinden.

Maar was het niet gevaarlijk daar in te sluimeren?

Waren er in het woud geene wilde dieren?

Gevaar? Dat zou er toch voor hem altijd bestaan, ook als hij niet sliep en ook in vollen dag, want hij bezat geen enkel wapen.

Indien een wild dier hem tot zijne prooi moest verkiezen, dan zou hij zich toch niet kunnen verdedigen.

Hij bevond zich daar op Gods genade.

Zijne redding was een waar mirakel geweest en 't was toch niet om hem te laten dooden in dat woud dat de Voorzienigheid hem aan de zee had ontruikt!

Zoo stelde hij zich zelf gerust en, beziel met het vertrouwen der jeugd in de toekomst, strekte hij zich op het mostapijt uit.

Eenige oogenblikken nog bleef zijn geest werken, dacht hij aan zijne moeder, die nog steeds op hem wachtte in het verre land en wellicht hare wanhoop uitschreide...

Dan sloot hij de oogen en een rustige sluimer deed hem alles vergeten...

Toen Janneken ontwaakte, geheel opgewekt, doch met een verschrikkelijken honger, verfrischte hij zich de handen en het gelaat met het water der beek, dronk nog een paar lange teugen en begaf zich dan weer op weg, om dieper in het woud te dringen.

Er waren levende wezens in het bosch.

Het was nog vroeg in den morgen en in de boomen liet het geroep van vogels zich hooren.

Het was geen zang van den nachtegaal, geen gekir van woudduiven, geen kwetteren of slaan van andere gevederde boschbewoners, zelfs geen eenvoudig roepen of tijlpen van onze gewone vogels, maar een zonderling, langgerekt fluiten, of een eentonig schel gegil, maar men kon toch hooren dat het gevlugelde schepsels waren die in de boomen zaten en den morgen begroetten.

— Als er vogels zijn, zullen er ook wel eieren te vinden wezen, dacht Janneken, en waar er eieren zijn sterven de menschen niet van honger.

Plotseling hoorde hij iets ritselen in het houtgewas, dat hier en daar een groepje struiken vormde, en een vogel, met hel gekleurde roode en groene pluimen, waarop een goudglans lag en die een langen, geheel van goud

schitterenden staart sleepte, kwam te voorschijn.

Hij liet een korten gil hooren, als de kreet van een klein kind dat schrik te kennen geeft, en schoot over den weg in een ander boschje met struiken weg.

Janneken trad in het houtgewas en verwijderde zorgvuldig takken en bladeren, om te zien of er nergens een nest was.

— Ik heb het wel gedacht, zei hij... Die vogel leek bliksems goed op een fazant... Maar, ik zou liever eieren hebben gevonden...

Hij had een nest ontdekt, doch er waren een viertal jonge vogeltjes in, die met open bek op hunne moeder riepen.

— Ik kan die deugnieten toch den kop niet afbijten en ongekookt binnen spelen, dacht Janneken... En toch, ik zou die kleinen geen leed kunnen doen... Zij wachten op hunne moeder, zooals ik er reeds zo lang naar tracht...

En hij stapte snel verder, om de kleine vogels geen schrik aan te doen.

De honger pijnigde hem echter meer en meer, en hoe dieper hij in het woud drong, hoe meer vogels hij voor zich uit zag weg dartelen of uit de boomen wegvliegen.

— Als ik maar een nest met eieren kon vinden, dacht hij, dan was ik voorloopig gered... Lang zal ik het zonder eten niet meer kunnen volhouden, want ik zal van uitputting ergens vallen...

Hij moest zich nu in het hart van het woud bevinden, want met meer en meer moeite kon hij zich een weg banen door het kreupelhout en de slingerplanten, die op sommige plaatsen als gordijnen tusschen de boomen vormden.

Soms moest hij terzijde uitwijken, waar hij voor zulk een dicht, ondoordringbaar weefsel stond, of op handen en voeten als het ware over den grond kruipen, om onder die gewassen door te komen.

Dat was zijn geluk, want zoo ontdekte hij een nest, dat met een zestal blauwachtige, met rood gespikkelde eieren gevuld was.

Een kreet van vreugde steeg op uit zijnen boezem.

Neergezeten slurpte hij één voor één de eieren, die zeer versch schenen en een goeden smaak hadden.

Was dit laatste niet het geval geweest, hij had ze toch verorberd, want de honger neep al te erg zijne ingewanden samen.

Die maaltijd herstelde hem geheel en weer met nieuwen moed, na eenige rust te hebben genoten, zette hij zijnen tocht door het woud voort...

Viervoetige dieren bleken er niet in te huizen, want hij had er nog geen enkel ontmoet.

Eindelijk schenen de boomen en het kreupelhout zich van elkander te verwijderen, wat aanduidde dat het bosch zich niet veel verder uitstreckte, en eene vlakte volgen zou.

Dat was inderdaad het geval.

Een paar honderd meters verder bevond hij zich op een soort weide, dicht met een soort hoogopschietend gras bewassen, en die over eene groote oppervlakte tot aan de helling van een rotsengebergte liep.

— Ik bevind me dus wel degelijk op een eiland, dacht Janneken... Achter die rotsen zal ik de zee zien... Ik heb dus het eiland op mijnen weg van links naar rechts doorloopen... Groot kan het niet wezen, tenzij het langwerpig is en ik het smalste gedeelte heb doorkruist... Het kan ook een schiereiland wezen... Bewoond ziet het er niet uit... We zullen maar eens gaan kijken, wat er achter de rotsen verborgen zit.

Hij beklom de helling en als hij den top der rotsen bereikt had, zag hij juist hetzelfde als hij aan de andere zijde van het eiland, op het gebergte had gezien: aan de eene zijde van het woud en aan de andere den effen zeespiegel...

— Ik geloof dat ik goed en wel gevangen zit, mompelde hij, en buiten mij geen menschelijk schepsel zich op het eiland bevindt...

Dan wordt mijn toestand hachelijk, want er schijnt hier geen voedsel te wezen en ik moet toch eten om in het leven te blijven.

Wat moet ik nu doen?

Terug het bosch in of naar de zee?

Hier op de rotsen kan ik toch den nacht niet doorbrengen, en ik geloof dat die niet lang meer zal wegblijven.

In het woud, op het zachte mos en onder de boomen, zal ik nog de beste rustplaats vinden.

Hij keerde op zijne stappen terug.

— Ginder ver, zoo meende hij, loopt een riviertje... Dat bezorgt me toch weer drinken dezen avond en morgen vroeg... Langs dien kant ga ik mijne legerstede kiezen.

Toen hij het beekje, dat daar het woud inslingerde, genaderd was, ontsnapte een kreet van verrassing zijnen mond.

AUCTOR

De Reis rond de Wereld

door

Twée Vlaamsche Jongens

TWEEDE VERMEERDERDE UITGAVE

Penttekeningen van
G. WALRAVENS en E. VAN OFFEL

L. Opdebeek - Uitgever - Antwerpen

INHOUDSTAFEL

Hoofdst.	Bladz.
I. De Ontvluchting	1
II. Het opgelichte kind	5
III. De wijde wereld in!	7
IV. Een nieuw leven	12
V. De nieuwe Sherlock Holmes	16
VI. John M. Steadily en zijn knecht	19
VII. Nogmaals te laat	23
VIII. De heer Daks en het toeval	26
IX. De « Zeemeeuw »	42
X. Kapitein Onion's misdaad	48
XI. In den storm	57
XII. Waar men den heer Daks weerziet	63
XIII. Een avontuur van Mol	70
XIV. Wat de Rosse ontdekt had	80
XV. Voor tien meters koperdraad!	68
XVI. De nieuwe sultan der Oeylamkoeroes	96
XVII. Het stond geschreven!	106
XVIII. Van een grondwet, een luchtschip en een oproer	116
XIX. Het doel van John M. Steadily	125
XX. Eene zonderlinge Engelsche	130
XXI. De toekomst van den Rosse	139
XXII. In het Boerenkamp	144
XXIII. Hoe Janneken een held werd	153
XXIV. Hoe het met den heer Daks gesteld was	158
XXV. Naar de Zuidpool	166
XXVI. De Zuidpool	180
XXVII. De ontdekking van de Zuidpool	188
XXVIII. De geschiedenis van Dr Emile Dorange	192
XXIX. Van Janneken en eene slang, Pil en een voorhistorischen dikhuid	202
XXX. Naar den Oceaan!	207
XXXI. Hoe Mol uit den dood ontwaakte en wat hij later vernam	218
XXXII. Peter Pil en de schat	235
XXXIII. Naar Auckland!	245
XXXIV. Waar de Rosse bewijst dat Mol niet gedroomd had	253
XXXV. Wat er te Bangkok gebeurde	262
XXXVI. De tijgerjacht en de millioenenjacht	269

Hoofdst.	Bladz.
XXXVII. Hoe de Rosse verloren geraakte . . .	279
XXXVIII. Bij de Wurgers	288
XXXIX. De straatjongen en het straatmeisje . . .	299
XL. Kearloff, de Nihilist	317
XLI. Een nieuwe Robinson Crusoë	333
XLII. Waarin we de andere overblijvenden van de «Shakespeare» wedervinden . . .	350
XLIII. In handen van de Russen	366
XLIV. Te Londen!	377
XLV. Een kranige vrouw	380
XLVI. Bannelingen!	396
XLVII. Mislukt!	424
XLVIII. Vrij!	442
XLIX. Eene oude kennis	448
L. Van een deugniet van een Chinees . . .	456
LI. Onder den invloed van het magnetisme . . .	463
LII. Een avontuur te Kaskar	470
LIII. De lotgevallen van Pil	480
LIIII. Nog een avontuur van Mol, Daks en den Rosse	512
LIV. De Fakir	541
LV. Een nacht te Aden	549
LVI. Bij de Turken	558
LVII. De Roode Edelsteen	566
LVIII. Victoire en haar grootvader	573
LIX. Spoorloos verdwenen	580
LX. De Agence Queepère y Condaros	588
LXI. Teruggevonden en weer verloren	598
LXII. De geschiedenis van Queepère y Con- daros	607
LXIII. De eigenaar der « Hormigas » en de Tijgerkat	637
LXIV. De geschiedenis van den Roodhuid	646
LXV. Op weg naar het gebied van den Zon- negod	680
LXVI De kluizenaar der Savannen	680
LXVII. Langs de pijp in de rotsen	693
LXVIII. Het woud in het water	699
LXIX. De stad van den grooten toovenaar	714
LXX. De Heerscheres	722
LXXI. De geschiedenis der Hormigas	728
LXXII Oog voor oog, tand voor tand	740
LXXIII Op weg naar het vaderland	742
LXXIV De laatste hinderpaal	746
LXXV Einde goed, alles goed	762